

ŞİRKET KURULUŞ VE ŞUBE AÇILIŞ SÜREÇLERİNİN BASİTLEŞTİRİLMESİ

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

ÇALIŞMA RAPORU
HAZİRAN 2011

RAPORUN AMACI

Bu raporun amacı, Şirket İşlemleri Teknik Komitesi Eylem Planının 1 numaralı eylemi olan şirket kuruluşu ve şube açılış süreçlerinin basitleştirilmesine ve maliyetlerin azaltılmasına yönelik çalışma yapılması kapsamında şirket kuruluşu ve şube açılış süreçlerinin ve bu süreçteki;

- Noterlik işlemlerinden,
- Ticaret sicilinde tescil işlemlerinden,
- Oda kayıt işlemlerinden,
- Türkiye ticaret sicili gazetesinde ilan işlemlerinden,
- Yerel yönetimler tarafından yapılan işlemlerden alınan harç ve ücretlerin tespit edilmesi ve bu süreçlerin daha kısa sürede ve daha az maliyetle tamamlanmasını sağlayacak tedbirlerin ilgili kamu kurum/kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının görüşleri çerçevesinde belirlenmesidir.

İÇİNDEKİLER

Giriş	4
1.Bölüm: Temel Varsayımlar	4
2.Bölüm: Genel Olarak Limited Şirketler ve Özellikleri.....	5
3.Bölüm: Noterlerde Şirket Kuruluş ve Şube Açılış İşlemleri	8
4.Bölüm: Ticaret Sicili ve Ticaret Odasında Şirket Kuruluş ve Şube Açılış İşlemleri	15
5.Bölüm: Vergi Dairelerinde Şirket Kuruluş ve Şube Açılış İşlemleri	22
6.Bölüm: Belediyelerde Şirket Kuruluş ve Şube Açılış İşlemleri.....	30
7.Bölüm: Sonuç ve Genel Değerlendirme	36
KAYNAKÇA	46

GİRİŞ

Küreselleşmenin bir sonucu olarak ekonomilerin giderek karmaşıklaştığı, insan kaynaklarının geliştirilmesinin zorunlu hale geldiği ve rekabetin arttığı günümüzde, ulusal çıkarların korunması ve yatırımların arttırılması için ülkelerde gerekli yatırım ortamının sağlanması önem taşımaktadır. Bu nedenle ülkeler; ülkelerine yatırım girişlerini arttırmak ve ülkeye giren yatırımların üretime yönelmesini sağlamak için kolaylaştırıcı düzenlemeler yapmaktadır.

Ülke içinde var olan sermayenin üretime yöneltilmesi ve bu süreçte sermayenin piyasaya girişindeki idari ve mali engellerin azaltılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır. Bu raporda aşağıda belirlenen temel varsayımlar doğrultusunda şirket kuruluş ve şube açılış süreci ve süreçte ortaya çıkan maliyetler ele alınacak; bahsi geçen süreçlerin daha kısa sürede ve daha az maliyetle tamamlanmasını sağlayacak tedbirler belirlenmeye çalışılacaktır.

1.BÖLÜM: TEMEL VARSAYIMLAR

Dünya Bankası tarafından yıllık olarak yayımlanan Doing Business Raporu'nun "İşe Başlama" bileşenindeki temel varsayımlar dikkate alınarak şirket kuruluşu ve şube açılış süreçleri ve süreçte ortaya çıkan maliyetler aşağıda sunulmaktadır. Buna göre, yatırımcı;

1. Bir **Limited şirket kurulmaktadır.**
2. Ülke ekonomisindeki en büyük iş merkezine sahip şehirde faaliyet göstermektedir.(İstanbul)
3. %100 yerli sermayelidir ve 5 gerçek kişi ortağı bulunmaktadır.
4. Başlangıçta, 2010 yılında geçerli olan kişi başına düşen milli gelirin 10 katı tutarında ödenmiş sermayesi bulunmaktadır. (**Yaklaşık 161.264 TL**)
5. Genel ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Özel vergi uygulamalarına tabi alanlarla iştiغال etmemektedir. Dış ticaret faaliyetleri bulunmamakta, önemli ölçüde hava kirliliğine neden olan üretim süreçleri kullanmamaktadır. (**Sihhi Müessesedir**)
6. Faaliyet gösterdiği fabrika ve ofisler firmanın kendisine ait değildir, kiralanmıştır.
7. Devlet yardımı ya da benzeri uygulamalardan faydalanmamaktadır.
8. Faaliyete geçtiği tarihten itibaren 1 ay içinde en az 10, en fazla 50 yerli işçi çalıştırmaya başlamıştır.
9. Kişi başına milli gelirin en az 100 katı kadar cirosu vardır.
10. **10 sayfa uzunluğunda bir ana sözleşmesi bulunmaktadır.**
11. Şirketin **1 yetkili temsilcisi** vardır.

Bu varsayımlar dikkate alınarak noterlerde, vergi dairesinde, İstanbul Ticaret Odasında, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, herhangi bir İstanbul ilçe belediyesinde şirket kuruluş ve şube açılış süreç ve maliyetleri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

2. BÖLÜM: GENEL OLARAK LİMİTED ŞİRKETLER VE ÖZELLİKLERİ

LİMİTED ŞİRKET

İki ve daha fazla gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulup ortakların sorumluluğu, koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlı ve esas sermayesi belirli olan şirkettir. Limited şirket; 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunun 503–556.maddelerinde düzenlenmiştir.

LİMİTED ŞİRKETLERİN ÖZELLİKLERİ:

- 1- Limited şirketin kuruluş işlemleri, (minimum ortak sayısının daha az olması sebebiyle) anonim şirketin kuruluş işlemlerine göre daha kolaydır.
- 2-Şirket bir ticaret unvanına sahiptir. Ticaret unvanı iş konusuyla ilgili olmak zorundadır.
- 3-Şirketin kuruluşu için en az 2, en fazla 50 ortak olmalıdır. Limited şirket ortakları gerçek kişi ve tüzel kişi olabilir.
- 4-Limited şirketler, bankacılık ve sigortacılık gibi kanunca yasaklanmamış her türlü faaliyette bulunabilir.
- 5-Limited şirket sermayesinin en az 5.000 TL olması şarttır.
- 6-Ortakların koyacakları sermayenin en az 25 TL veya bunun katları olması zorunludur.
- 7-Ortakların şirket borçlarına karşı sorumluluğu, taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlıdır. (Ancak Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un 35-A maddesi uyarınca limited şirket ortakları şirketten tahsil edilemeyen kamu borçlarından (SGK, vergi vs.) dolayı payları oranında doğrudan doğruya sorumludur).
- 8-Sermaye hisselerle değil paylara bölünür.
- 9-Limited şirketler, hisse senedi ve tahvil çıkartamaz.
- 10- Limited şirketlerde payın devrindeki tek zorluk ortakların dörtte üçünün bu devre muvafakat vermesi zorunluluğudur. Bunun dışında pay devrinin noter huzurunda yapılması ve devrin pay devrine kaydedilmesi yeterlidir-gerekli değildir. Her ne kadar Türk Ticaret Kanunu Limited şirketlerin hisse devirleri tescil ve ilana tabi tutmamış olsa da Ticaret Sicil Tüzüğü'nün 36. maddesine göre limited şirketlere ortak olarak katılacak kişiler ve hisse devri ile ilgili belgelerin sicil memurluğuna ibraz edilmesi gereği düzenlenmiştir. Devrin Gazetede ilanının istenmesi halinde ticaret sicili memurlukları ilanları tescil edilmeksizin Gazete Müdürlüğüne göndermektedirler
- 11-Limited şirketin yönetimi, ortaklardan biri veya birkaçı tarafından yapılabileceği gibi, dışarıdan yönetici de atanabilir.
- 12- Kanunda ve ana sözleşmede aksi belirtilmedikçe limited şirketlerde kararlar ortakların oy çokluğu ile alınır. Ancak Limited şirketlerde alınacak kararlara göre toplantı ve kararoy nisabı farklılık arz etmektedir.

13-Ortak sayısı yirmiden fazla olan limited şirketler denetçi bulundurmak zorundadır.

14-Limited şirketlerde ortakların tamamı rekabet yasağına tabi değildir. Sadece yönetici olanlar bu yasağı tabidir.

15-Limited şirketlerde vergi muhatabı şirketin kendisidir. Limited şirketler kurumlar vergisi mükellefidir.

Ülkemizde özellikle sermayenin kullanımında Limited şirketlerin önemi büyüktür. Kolay kurulabilmeleri ve Türk halkının ticari geleneklerine uygun bir yapıya sahip olması nedeniyle Limited şirketler diğer şirket türlerine göre daha çok kurulan şirket türüdür.

ŞEKİL-1

LİMİTED ŞİRKET KURULMA SÜRECİ*

* Kaynak: http://www.yoikk.gov.tr/yatirimci_rehberi/sirket_kurulusu_ve_ise_baslama/

3.BÖLÜM: NOTERLİKLERDE ŞİRKET KURULUŞ VE ŞUBE AÇILIŞ İŞLEMLERİ

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunun 505 inci maddesine göre "Limited şirket mukavelesinin yazılı şekilde yapılması ve bütün kurucuların imzalarının noterce tasdiki şarttır." Bu nedenle Limited şirket kurulması için öncelikle tüm ortakların yer aldığı şirket kurucularının noterde şirket sözleşmelerini imzalamaları ve bu imzalarında noterce tasdik edilmesi gerekmektedir.

A) ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİ HAZIRLANMASI VE İMZALARIN ONAYI

(6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu 505 inci Madde, 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu 575.Madde, Noterlik Kanunu 72,90 ve 91 inci Maddeler, 1512 sayılı Noterlik Kanunu Yönetmeliği 132 inci Madde)

Türk Ticaret Kanunu'nun 505 inci maddesine göre "Limited şirket mukavelesinin yazılı şekilde yapılması ve bütün kurucuların imzalarının noterce tasdiki şarttır." denilmektedir.

Noterler, 1512 sayılı Noterlik Kanunu 72 inci maddesine göre " Noter, iş yaptıracak kimselerin kimlik, adres ve yeteneğini ve gerçek isteklerini tamamen öğrenmekle yükümlüdür" Anılan hükümlerde ana sözleşmedeki imzaların noter onayına tabi tutulması; kurucuların kimliklerinin, gerçek isteklerinin ve iradelerinin tespiti ile ehliyetlerinin denetiminin sağlanması ve sahte kimlik ile işlem yapılmasının önlenmesi suretiyle de telafisi güç zararların oluşmasını engellemek ve hukuki güvenliğe hizmet etmektedir.

Sözleşmenin Ücretlendirilmesi

Noterler, Limited Şirket Ana Sözleşmesinin ücretlendirilmesini;

a. Harç - Harçlar Kanunu, (İstisna var.)

b. Damga Vergisi - Damga Vergisi Kanunu, (İstisna var.)

c. Değerli kâğıt - Değerli Kâğıtlar Kanunu,

(Değerli Kağıtlar Kanununa göre; sözleşmede kullanılan her yaprak için 5.40 TL değerli kâğıt bedeli alınır. 31.12.2010 T, 27802 sayılı Resmi Gazete)

d. Katma değer vergisi-Katma Değer Vergisi Kanunu. (Noterlik ücretinin %18'i)

e. Noter ücreti - Noterlik Kanunu.

(Noterlik Kanunu md. 112 ye göre, Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve onaylanan Noter Ücret Tarifesi) Hükümlerine göre ücretlendirirler.

Limited Şirket Ana Sözleşmesinin Yapılma Süreci

Noterliklerde şirket ana sözleşmesinin yapılma süreci şu aşamalardan oluşmaktadır:

- Kurucu ortaklar şirket sözleşmesi yapmak üzere notere başvururlar veya dışarıda hazırladıkları sözleşmeyi, kurucuların imzalarını onaylatmak amacıyla notere getirirler.

- Kimlik bilgileri, adresi ve ilgi belgeleri tedarik ederler
- Noter istenilen sayıdan bir fazla nüsha olarak şirket kuruluş sözleşmesini hazırlar veya hazır sözleşmeden çoğaltır
- Ortaklar sözleşmeleri imzalar
- Şirket sözleşmesinde yer alması gereken hususların eksik olup olmadığı ve kurucuların imzalarının doğru olup olmadığı noter tarafından kontrol edilir.
- İmzalanan sözleşmeleri noter onaylar
- İstenilen sayıda sözleşme ortaklara teslim edilir
- Sözleşmenin bir kopyası saklanmak üzere Noterlikte kalır
- Sözleşmenin bir kopyası elektronik ortamda il vergi dairesine gönderilir. (02.03.2011 tarih ve 27862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 406 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği)

B) ŞİRKET DEFTERLERİNİN ONAYI VE ÜCRETLENDİRİLMESİ

(TTK 70 Madde ve devamı, Vergi Usul Kanunu 220 ve devamı, Noterlik Kanunu 68 Madde)

Noterler, Limited Şirketin Ana Sözleşmesini onayladıktan sonra, şirketlerin defterleri ticaret sicili memurluğunca tescil işlemi gerçekleştikten sonra Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanununa göre, şirketin ticari defterlerinin de onaylanması/tasdik edilmesi gerekir.

Noterler bu defterlerin onaylanması sürecinde;

- a. Harç (Harçlar Kanunu),
- b. Katma değer vergisi (Katma Değer Vergisi Kanunu),(Noterlik ücretinin %18'i)
- c. Noter ücreti (Noterlik Kanunu).

(Noterlik Kanunu md. 112 ye göre, Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve onaylanan Noter Ücret Tarifesi) tahsil etmektedirler.

C) ŞİRKET TEMSİLCİLERİNİN İMZA BEYANI

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 42 inci maddesine göre “Her tacir, ticari işletmenin açıldığı günden itibaren on beş gün içinde ticari işletmesini ve seçtiği ticaret unvanını, işletme merkezinin bulunduğu yer ticaret siciline tescil ve ilan ettirmeye mecburdur.”

Her tacir kullanacağı ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı notere tasdik ettirdikten sonra sicil memuruna tevdi etmeye mecburdur. Tacir hükmî şahıs ise unvanla birlikte onun namına imzaya yetkili kimselerin imzaları da notere tasdik ettirilerek sicil memuruna verilir.

Aşağıda başlangıçta yer alan temel varsayımlara dayanılarak Türkiye Noterler Birliği tarafından oluşturulan şirket kuruluş ve şube açılışında istenilen belgeler ve noterdeki maliyetlere ilişkin örnek tablolar yer almaktadır.

**TABLO-1:LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ İŞLEM MALİYETLERİ-1
(ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİ)**

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanakları ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1.	ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİ	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 505. Madde		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 505. Madde
	HARÇ + DAMGA VERGİSİ DEĞERLİ KÂĞIT (1 NÜSHA 10 ADET) KATMA DEĞER VERGİSİ	İSTİSNA Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği Katma Değer Vergi Kanunu 1.Madde	000,00.-TL 270,00.-TL 034,10-TL	488 Sayılı Damga vergisi Kanunu 9.M 492 Sayılı Harçlar Kanunu 123.M Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği K.D.V.Genel Tebliği
		DEVLET ALACAĞI TOPLAM	304,10.-TL	
	NOTER ÜCRETİ	Noterlik Kanunu 112 ve 113. Madde + Noterlik Ücret Tarifesi	074,25.-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 8. Maddesi
	KARŞILAŞTIRMA ÜCRETİ	Noterlik Kanunu 112 ve 113. Madde + Noterlik Ücret Tarifesi	115,20.-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 5. Maddesi
		NOTER ALACAĞI TOPLAM	189,45.-TL	
		TOPLAM	493,55-TL	

SENARYO - 01: LİMİTED ŞİRKET KURULUSU, SERMAYE : 150.000.-TL

KURUCU ORTAK SAYISI : 5 **DEĞERLİ KÂĞIT ADETİ : 10**

KARŞILAŞTIRMA DEĞERİ : 10

**Uygulamada 10 sayfalık ltd ana sözleşmesi çok sık yapılmamaktadır.*

TABLO-2:LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ İŞLEM MALİYETLERİ-2
(ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİ)

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1.	ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİ	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 505. Madde		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 505. Madde
	HARÇ + DAMGA VERGİSİ	İSTİSNA	000,00.-TL	488 Sayılı Damga vergisi Kanunu 9.M
	DEĞERLİ KÂĞIT (1 NÜSHA 10 ADET)	Değerli Kâğıtlar K. Genel Tebliği	054,00.-TL	492 Sayılı Harçlar Kanunu 123.M
	KATMA DEĞER VERGİSİ	Katma Değer Vergi Kanunu 1.Madde	009,01.-TL	Değerli Kâğıtlar Kanunu Genel Tebliği K.D.V.Genel Tebliği 1. Madde
		DEVLET ALACAĞI TOPLAM	63,01.-TL	
	NOTER ÜCRETİ	Noterlik Kanunu 112 ve 113. Madde + Noterlik Ücret Tarifesi	003,96.-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 8. Maddesi
	KARŞILAŞTIRMA ÜCRETİ	Noterlik Kanunu 112 ve 113. Madde + Noterlik Ücret Tarifesi	46,08.-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 5. Maddesi
		NOTER ALACAĞI TOPLAM	50,04.-TL	
		TOPLAM	113,05.-TL	

SENARYO - 02: LİMİTED ŞİRKET KURULUSU, SERMAYE : 150.000.-TL

KURUCU ORTAK SAYISI : 5 **DEĞERLİ KÂĞIT ÂDETİ : 2**

KARŞILAŞTIRMA DEĞERİ : 4 TOPLAM NÜSHA : 5

**Uygulamada çok sık rastlanılan senaryodur.*

TABLO-3:LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ İŞLEM MALİYETLERİ-3
(ŞİRKET DEFTER ONAYI)

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanakları ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1.	ŞİRKET DEFTER ONAYI ÜCRETİ	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu.70 ve devamı Vergi Usul Kanunu 220 ve devamı		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu.70 ve devamı Vergi Usul Kanunu 220 ve devamı
	HARÇ DEĞERLİ KAĞIT KATMA DEĞER VERGİSİ	Değerli Kâğıtlar Kanunu Genel Tebliği Katma Değer Kanunu	23,30 –TL 00,00.-TL 3,50- TL	Değerli Kâğıtlar Kanunu Genel Tebliği K.DV.Genel Tebliği 1. Madde
		DEVLET ALACAĞI TOPLAM	26,80- TL	
	NOTER ÜCRETİ	Noterlik Kanunu. + Noterlik Ücret Tarifesi	6,99-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 1.Maddesi
	YAZI ÜCRETİ	Noterlik Kanunu. + Noterlik Ücret Tarifesi	11,52-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 3 Maddesi
		NOTER ALACAĞI TOPLAM	18,51-TL	
		TOPLAM	45,31-TL	

LİMİTED ŞİRKET DEFTER TASDİKİ 100 SAYFA

TABLO-4:LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ İŞLEM MALİYETLERİ-4
(İMZA BEYANNAMESİ VE GENEL MALİYET)

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanakları ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1	ŞİRKET TEMSİLCİLERİNİN İMZA BEYANI	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 42.Madde		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 42.Madde
	HARÇ DEĞERLİ KAĞIT KATMA DEĞER VERGİSİ	İSTİSNA Katma Değer Kanunu	00,00-TL 16,02-TL* 1,94- TL	492 Sayılı Harçlar Kanunu 123. Madde Değerli Kağıtlar Kanunu K.DV.Genel Tebliği 1. Madde
		DEVLET ALACAĞI TOPLAM	17,96- TL	
	NOTER ÜCRETİ	Noterlik Kanunu. + Noterlik Ücret Tarifesi	2,12-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 1.Maddesi
	YAZI ÜCRETİ	Noterlik Kanunu. + Noterlik Ücret Tarifesi	8,64-TL	Noterlik Ücret Tarifesi 3 Maddesi
		NOTER ALACAĞI TOPLAM	10,76-TL	
	İMZAYA YETKİLİ KİŞİ SAYISI: 1	İMZA BEYANNAMESİ TOPLAM	28,72-TL	
	ANA SÖZLEŞME	ANA SÖZLEŞME TOPLAM	493,55-TL	
	DEFTER ONAYI (45,31 X 5=226,55TL)	DEFTER ONAYI TOPLAM	226,55-TL	(Yevmiye Defteri, Karar Defteri, Envanter Defteri, Ortaklar Pay Defteri, Amortisman Defteri)
		GENEL TOPLAM	748,82-TL	

* Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü yapılan hesaplamada imza beyannamesinin değerli kağıt bedeli 20,09 TL olduğu yönünde çekincesi bulunmaktadır.

4.BÖLÜM: TİCARET SİCİLİ VE TİCARET ODASINDA ŞİRKET KURULUŞ VE ŞUBE AÇILIŞ İŞLEMLERİ

Ticaret Sicili; tacir ve tacirin ticari işletmesiyle ilgili önemli tüm bilgilerin kaydedildiği ve hukuki güvenliğin sağlandığı resmi müessesedir. Ticaret sicili esas itibarıyla Türk Ticaret Kanunu, Ticaret Sicil Tüzüğü, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Nizamnamesi ve Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

Ticaret Sicil teşkilatı Türk Ticaret Kanunu 26, 27, 28. Maddelerinde düzenlenmiştir. Bu maddelere göre ticaret sicilinin tutulması konusunda ticaret odaları ile ticaret ve sanayi odalarına görev verilmiş; 492 sayılı Harçlar Kanunu hükümleri göre tahsil edilen ticaret sicili harçlarının red ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutarının yüzde 25'i ilgili odalara gelir olarak bırakılmıştır.

TİCARET SİCİLİNE TESCİLİN YAPILMASI

Limited şirket ana sözleşmesinin imzalanmasından sonraki aşama ticaret siciline şirketin tescilinin yapılmasıdır. Limited şirket, (ana sözleşmesini noterden tasdik ettirdikten sonra) on beş gün içerisinde Türk Ticaret Kanunu ve Ticaret Sicil Tüzüğüne göre ~~bir-ticaret unvanı seçmeye ve kullanmaya,~~ işletmesini ve unvanını ticaret siciline tescil ettirmeye mecburdur. Tescil talebi ilgililer veya mümessilleri yahut hukuki halefleri tarafından salahiyetli sicil memurluğuna yapılmaktadır. Limited şirketlerde tescil ~~müdür~~(kurucu ortaklar veya vekilleri- Ticaret Sicili genelde ortaklar veya vekilleri tarafından tescil talep etmektedir) tarafından istenir. Tescil talebi dilekçe ile gerçekleşmektedir. Dilekçe sahibi hüviyetini ispata mecburdur. Dilekçedeki imza noterlikçe tasdik edilmişse ayrıca hüviyeti ispata lüzum yoktur. Tescil isteğini bildiren dilekçeler altındaki imzaların notere tasdik ettirilmemiş olması halinde sicil memuru bunları dosyasında bulunan veya dilekçe ile beraber verilen tasdikli imzalarla karşılaştırır ve lüzum gördüğü takdirde dilekçe altındaki imzanın da notere tasdik ettirilmesini ister. Re'sen veya ilgili makamın bildirmesi üzerine tescil, kanun veya nizamnamede bunu emreden açık bir hüküm bulunmasına bağlıdır. Limited şirketin kurulması için TTK 511. Maddesindeki koşulların olduğunu gösteren beyanname, (ile birlikte sicil memurluğunca istenen diğer belgeler) tescil dilekçesine eklenerek sicil memuruna verilir. Sicil memuru, şirket mukavelesinin, emredici hükümlere aykırı olup olmadığını ve kanunun mecburi kıldığı esasları ihtiva edip etmediğini araştırır. Sicil memuru, tescilin şartlarının yerine getirilmiş olduğuna karar verirse şirketi sicile tescilini gerçekleştirir. Tescilde, tescil tarihi, kaydın sicil sıra numarası ve memurun sicil sıra numarası ve imzası bulunur. Ticaret siciline gerekli ilan bedelleri yatırıldıktan sonra söz konusu kayıtlar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanır.

Ayrıca şirket kuruluş aşamasında Türk Ticaret Kanunu'nun 66 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yazılı defterler kullanılmaya başlanmadan önce tacir tarafından ticari işletmenin bulunduğu yerin ticaret sicili memurluğuna veya notere (**şirketin ticaret sicil memurluğunda tescil edildiği gün**) ibraz edilir. Bu defterler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun defterlerin tasdikine ilişkin hükümlerinde yer alan bilgileri içerecek şekilde (**şirketin ticaret sicil memurluğunda tescil edildiği gün**) tasdik ve imza olunur. Sicil memuru veya noter, defterlerin kaç sayfadan ibaret bulunduğunu ilk ve son sayfaya yazarak resmi mühür ve imzasıyla tasdik eder. Noterlerce tasdik edilen defterlerin mahiyet ve adetleri ve bunların kime ait olduğu en geç yedi gün içinde ilgili ticaret sicili memurluğuna bildirilir. Şirketlerin müteakip yıl defterleri ile kullanılması zorunlu diğer defterler 213 sayılı Vergi Usul Kanununun defterlerin tasdikine ilişkin hükümlerine (220-226.Maddelerine) göre tasdik olunur.

Her tacir, tutmaya mecbur olduğu diğer defterlerle tutmak istediği defterlerin her birinin nevi ve mahiyetleriyle sayfa sayılarını gösteren iki nüsha beyannameyi bu defterleri kullanmaya başlamadan önce sicil memuruna vermeye mecburdur. Memur, bunlardan birisini tasdik ederek tacire geri verir.

Limited şirket için şube açılmasında ise Ticaret Sicil Tüzüğü'nün 52.maddesine göre Merkezi Türkiye'de bulunan ticari işletmelerin şubeleri ve unvanları şubenin bulunduğu yerin ticaret siciline tescil olunur. Ticaret unvanının ve imza örneklerinin tasdikine ve memura verilmesine ait hükümler burada da uygulanır.

TİCARET ODASINA KAYDIN YAPILMASI

Ticaret siciline kayıtlı olan tacirlerin 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu 9. maddesine göre “Ticaret siciline kayıtlı tacirler ve 5 inci maddeye göre sanayici ve deniz taciri sıfatını haiz tüm gerçek ve tüzel kişiler ile bunların şubeleri ve fabrikaları, bulundukları yerdeki odaya kaydolmak zorundadırlar. Meslek gruplarına göre yapılacak üye kayıtları, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.” hükmü gereğince Limited şirketin ilgili ticaret odasına kaydolması gerekmektedir. Odaya kayıt için odaya kayıt ücretinin ödenmesi gerekmektedir. “Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu 24. maddesine göre Üyeler odaya kaydı sırasında kayıt ücreti ve her yıl için yıllık aidat ödemekle yükümlüdür. Kayıt ücreti ile yıllık aidat, onaltı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin brüt tutarının yüzde onundan az, yarısından fazla olamaz. Kayıt ücretinin alındığı yıl için ayrıca yıllık aidat alınmaz. Kayıt ücreti ve yıllık aidat miktarları Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle gösterilecek usullere göre belirlenecek dereceler üzerinden ve

tarifelere göre tespit olunur. Tarifeler, oda yönetim kurulunun teklifi, meclisin onayı ile yürürlüğe girer. Birden fazla odaya kayıt zorunluluğunda olanlardan alınacak kayıt ücreti ve yıllık aidat miktarı da yönetmelikte gösterilen usullere göre tespit edilir. Yıllık aidat her yılın haziran ve ekim aylarında iki eşit taksitte ödenir. Yıl içinde kaydedilenlerin kayıt ücreti ile önceki yıldan itibaren geçerli olarak kaydedilmesi gerekenlerin kayıt ücretleri ve yıllık aidatları, durumun kendilerine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Şubelere kayıtlı olan üyeler, bu maddede belirlenen kayıt ücreti ve aidatların yarısı kadar ödeme yaparlar.”

Ticaret odasına kayıt olma süreci ise 12.09.2005 tarih ve 25934 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Oda Muamelat Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Bu Yönetmeliğin 6. Maddesine göre Odalara kaydolmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler ile bunların şube ve fabrikaları doğrudan veya şubeler vasıtasıyla bulundukları yer odasına başvurur. Başvuruda bulunanlara oda kayıt beyannamesi verilir. Bu beyanname; tacirin tüzel kişi olması halinde yetkili organları veya yetkili temsilcileri tarafından doldurulup imzalanarak aşağıdaki belgelerle birlikte odaya verilmektedir.

Limited şirketler için:

1) Tescil ilanının yayınlandığı ticaret sicili gazetesinin aslı veya onaylı örneği ya da ticaret sicili tasdiknamesi.

2) Temsilcilerin noter tasdikli imza sirküleri.

3) Temsilcilerin onaylı ve fotoğraflı nüfus cüzdanı örneği.

4) Temsilcilerin yeni çekilmiş üç adet fotoğrafı.

5) Temsilcilerin ikametgâh il mühaberi veya tezkeresi.

6) Tescil ilanında yayınlanmamışsa noter tasdikli ana sözleşme örneği.

7) Mevzuatla istenen veya Birlik ya da odalarca gerekli görülecek diğer belgeler.

İstenilmektedir.

~~Yukarıda(a) ve (b) bölümlerinde~~ belirtilen ve noter tasdik zorunluluğu aranmayan belgeler asılları görülmek, örneklerine aslı gibidir kaşesi vurulmak ve paraflanmak kaydıyla ilgili oda tarafından onaylanabilir. Kayıt beyannamesinde belirtilen bilgilerin doğruluk derecesi ile işletmenin durumu gerektiğinde oda tarafından yerinde incelenir ve bu inceleme sonucunda bir tespit raporu düzenlenir. Kayıt beyannamesi ile tespit raporunun içeriği Birlik tarafından belirlenir. Üyelik kaydı için şubelere yapılan başvurular, gerekli belgelerle birlikte bir yazı ekinde derhal yönetim kuruluna sunulur. Talep üzerine kayıtlarda kayıt beyannamesi ve ekleri ile varsa tespit raporu yönetim kuruluna sunulur. Bunlardan mevzuat hükümlerine uygun görülenlerin üyeliğe kaydedilmesine yönetim kurulunca karar verilir.

Oda Muamelat Yönetmeliğinde istenilen belgelere ek olarak 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 39. Maddesinin c bendine göre “Yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımını

halinde artan kısmın on binde dördü nispetinde yapılacak ödemeler,” Rekabet Kurumunun gelirleri arasında sayıldığından söz konusu ödemenin yapıldığına dair dekont/makbuzun odaya kaydı sırasında verilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak Ticaret Siciline tescil ve Ticaret odasına kayıt durumunda istenilecek belgeler toparlanacak olursa;

- 1) Şirket Ana Sözleşmesinin Noter Tasdiki (biri asıl olmak üzere 43 nüsha ana sözleşme)
- 2) Şirket Ana Sözleşmesindeki İmzaların Noter Tasdiki
- 3) Ticari Defterlerin Noter Tasdiki(Yevmiye Defteri, Karar Defteri, Envanter Defteri, Ortaklar Pay Defteri, Amortisman Defteri)
- 4) Ticaret Sicili Hizmet Bedelinin Ödendiğine dair dekont/makbuz
- 5) Oda Kayıt Ücreti Ödendiğine dair dekont/makbuz
- 6) Tescil ilanının yayınlandığı ticaret sicili gazetesinin aslı veya onaylı örneği ya da ticaret sicili tasdiknamesi.
- 7) Temsilcilerin noter tasdikli imza ~~sirküleri~~beyannamesi.
- 8)Temsilcilerin onaylı ve fotoğraflı nüfus cüzdanı örneği.
- 9)Temsilcilerin yeni çekilmiş üç adet fotoğrafı.
- 10)Temsilcilerin ikametgâh ilmühaberi veya tezkeresi.
- 11)Tescil ilanında yayınlanmamışsa noter tasdikli ana sözleşme örneği.
- 12)Şirket Ana Sözleşmesinde Yer Alan Sermaye Tutarının On Binde Dördünün Rekabet Kurumuna Ödendiğine dair dekont/makbuz
- 13)Türkiye Sicil Gazetesi Komitesi Tarafından Belirlenen Gazete İlan Yayım Ücretinin ödendiğine dair makbuz/dekont

Aşağıda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından hazırlanan; Limited şirket için noterler, Rekabet Kurumu, vergi dairesi, Ticaret sicili ve ticaret odası veya ticaret ve sanayi odası ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğü tarafından şirket kuruluş ve şube açılış sürecinde istenilen belgeler ve maliyetleri konusunda örnek bir tablo yer almaktadır.(Tablo-6 ve 7’deki bilgiler sadece ticaret sicili memurlukları, odalar ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Müdürlüğü tarafından yapılan işlemleri ve tahsil edilen tutarları değil şirket kuruluş işlemleri ile ilgili bütün süreç ve maliyetleri göstermektedir. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayımlanan ilanların standart kelime sayısı bulunmadığı için maliyet farklılık arz etmektedir. Gazetede yayımlanan ana sözleşmelerin ve şube açılış ilanlarının yayım bedelleri tabloda belirtilen tutardan yüksek meblağlara tekabül edebilmektedir.)

TABLO-5: LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ İŞLEM MALİYETLERİ

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1	Şirket Ana Sözleşmesinin Noter Tasdiki (biri asıl olmak üzere 3 nüsha ana sözleşme)	1-6762 Sayılı Türk Ticaret kanunu 42. ve 505.M 2- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü 2003/3 Sayılı Tebliği	650,00TL	1-2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi 2-210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu
2	Şirket Ana Sözleşmesindeki İmzaların Noter Tasdiki	1-6762 Sayılı Türk Ticaret kanunu 42. ve 505.M	60,00TL	1-2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi
3	Ticari Defterlerin Noter Tasdiki (Yevmiye Defteri, Karar Defteri, Envanter Defteri, Ortaklar Pay Defteri, Amortisman Defteri)	1-6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 69.Madde 2-213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 220. Madde	350,00TL*	1-2011 Yılı Harç Tarifesi 2-2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi
4	Şirket Ana Sözleşmesinde Yer Alan Sermaye Tutarının On Binde Dördünün Rekabet Kurumuna Ödenmesi	1-4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun 39. Madde	60,00TL	1-4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun 39. Madde
5	Ticaret Sicili Kayıt Ücreti	1-5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu 26. Madde t Bendi	130,00TL	1- Sanayi Ve Ticaret Bakanlığı 26.03.2004 Sayılı Tarih ve 2021 Sayılı Yazısı
6	Oda Kayıt Ücreti	1-5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu 9. Madde	150,00TL	1-5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu 24. Madde
7	Türkiye Sicil Gazetesi Komitesi Tarafından Belirlenen Gazete İlan Yayım Ücreti	1-6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 37.Madde	22,50TL (ortalama 60 kelime+ 5 adet gazete alındığı varsayımıyla hesaplanmıştır)	1-2011 İlan Yayım Ücreti Tarifesi 2-Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği 5.Madde (Kelime Ücreti 0,25Krş. Kalkınmada öncelikli illerde %10 oranında indirim uygulanmaktadır. Gazete Perakende Satış Fiyatı 1,50TL)
8.		TOPLAM MALİYET	1.422,50-TL	

* Maliye Bakanlığınca Noterler Birliği tarafından verilen belge maliyetleri ile uyuşma olmadığı belirtilmektedir.

TABLO-6: LİMİTED ŞİRKET ŞUBE AÇILIŞ İŞLEM MALİYETLERİ*

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanaklarını Ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanaklarını Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1.	Şube Açılış Kararının Ve Şube Temsilcisine Ait İmzanın Noter Tasdiki	1-6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 42. Madde	100,00TL	1-2011 Yılı Harç Tarifesi 2-2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi
2.	Şubenin Ve Şubeye Ait Ticaret Unvanının Kayıt Harcı (Ticaret Sicili Harcı)	1-213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 220. Madde	879,60TL	1-2011 Yılı Harç Tarifesi
3.	Şubeyi Temsile Yetkili Kişinin Kayıt Harcı(Ticaret Sicili Harcı)	1-213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 220. Madde	214,10TL	1-2011 Yılı Harç Tarifesi
4.	Şubenin Bağlı Olduğu Şirket Merkezinin Sicile Geçirilmiş Olan Bütün Vakaları (Ticaret Sicili Harcı)	1-Ticaret Sicil Tüzüğü 54. Madde a Bendi	Belge Başına 6,80TL Ortalama Maliyet 680,00TL	1-2011 Yılı Harç Tarifesi
5.	Oda Kayıt Ücreti	1-5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu 9. Madde	150,00TL	1-5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu 24. Madde
6.	Türkiye Sicil Gazetesi Komitesi Tarafından Belirlenen Gazete İlan Yayım Ücreti	1-6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 37.Madde	22,50TL (ortalama 60 kelime+ 5 adet gazete alındığı varsayımıyla hesaplanmıştır)	1-2011 İlan Yayım Ücreti Tarifesi 2-Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği 5.Madde (Kelime Ücreti 0,25Krş. Kalkınmada öncelikli illerde %10 oranında indirim uygulanmaktadır. Gazete Perakende Satış Fiyatı 1,50TL)
7.		TOPLAM MALİYET	2.046,20-TL	

*Noterler Birliği Tablo-6 ve tablo-7'deki noterlerle ilgili olan bölümlerin kendi tablolarındaki verilerle uyuşmadığını belirtmiştir.

5.BÖLÜM: VERGİ DAİRELERİNDE ŞİRKET KURULUŞ VE ŞUBE AÇILIŞ İŞLEMLERİ

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2'nci maddesine göre limited şirketler, kurumlar vergisi mükellefidirler.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153 üncü maddesinin son fıkrasında “Ticaret sicili memurlukları, kurumlar vergisi mükellefi olup da Türk Ticaret Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca tescil için başvuran mükelleflerin başvuru evraklarının bir suretini ilgili vergi dairesine intikal ettirir. Bu mükelleflerin işe başlamayı bildirme yükümlülükleri yerine getirilmiş sayılır. Bildirim yükümlülüğünü süresi içinde yerine getirmeyen ticaret sicili memurları hakkında işe başlamanın zamanında bildirilmemesine ilişkin usulsüzlük cezası hükümleri uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Aynı kanunun 168 inci maddesinin 1 inci bendinde ise “...şirketlerin kuruluş aşamasında işe başlama bildirimleri işe başlama tarihinden itibaren on gün içinde ticaret sicili memurluğunca ilgili vergi dairesine yapılır. Şirketlerin işe başlama bildirimleri dışında yapılacak bildirimler ile işi bırakma ve değişiklik bildirimleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden itibaren bir ay içerisinde mükellef tarafından vergi dairesine yapılır.” hükmü yer almaktadır. Buna göre, kurumlar vergisi mükellefi olan şirketlerin işe başlamaları ticaret sicil memurlukları tarafından imzalanan “Şirket Kuruluş Dilekçesi ve Bildirim Formu” ile yapılır.

Ticaret sicili memurluğunca; vergi dairesi başkanlıklarına/defterdarlıklara veya ilgili vergi dairesi müdürlüklerine gönderilen şirket kuruluş dilekçesi ve bildirim formu ekinde;

- a) Şirket ana sözleşmesinin bir örneği,
- b)Temsile yetkili olanların şirket unvanıyla noterce düzenlenmiş imza beyannamesinin bir örneği,
- c) Temsile yetkili olanlar ile ortaklardan hisse nispeti en yüksek beş ortağın arasında yabancı uyruklu gerçek kişi varsa bunların pasaportlarının bir örneği, ortaklar arasında yabancı tüzel kişi varsa ilgili Türk Konsoloslüğundan veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış (apostil şerhini içeren) ve şirketin kayıtlı bulunduğu sanayi ve/veya ticaret odasınca veya yetkili mahkemelerce tanzim edilmiş faaliyet belgesinin aslının noter onaylı tercümesinin bir örneğinin bulunup bulunmadığı ilgili vergi dairesi tarafından aranır.

Ticaret Sicil memurluklarınca başvuru evrakları vergi dairesine ulaştırıldıktan sonra, vergi dairesince aynı gün, aynı gün yapılmasının mümkün olmaması halinde ertesi gün, limited şirketin işyerinde yapılacak bir yoklama ile işe başladığı tespit edilir. Yapılan yoklamanın sonucuna göre mükellefe vergi kimlik numarası verilerek, mükellefiyet başlatılır.

Vergi mükellefiyetinin başlaması ile mükellefin vergilendirmeye yönelik beyanname verme, vergi ödeme ve vergi levhası tasdik ettirme gibi sorumlulukları da başlamış olur.

İŞE BAŞLAMADA DEFTER TASDİKLERİ

Kurumlar vergisi mükellefi olan limited şirketler, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunun 172. Maddesine göre defter tutmak zorundadırlar. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunun 221. Maddesine göre Kurumlar vergisi mükellefi limited şirketler, defterlerini işe başlamadan önce tasdik ettirmek zorundadır.

VERGİ LEVHASI İLE İLGİLİ İŞLEMLER

Vergi mükellefiyetinin başlaması ile kurumlar vergisi mükellefi limited şirketlerin vergi levhası alma ve vergi levhasını iş yerinde bulundurması gerekmektedir. Bu mükellefler vergi levhalarını mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içinde internet vergi dairesinden yazdırmak suretiyle veya bağlı oldukları vergi dairesi aracılığıyla alacaklardır.

ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLA İLGİLİ İŞLEMLER

İlk defa işe başlayıp ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti olan mükellefler, işe başlama tarihinden itibaren **30 gün**, kalkınmada öncelikli yörelerde **60 gün** içinde ödeme kaydedici cihaz almak ve kullanmak zorundadır.

Ödeme kaydedici cihaz alan mükellefler, satın aldıkları cihazları iktisap tarihinden itibaren **15 gün** içinde bağlı bulundukları vergi dairesine bir dilekçeyle kaydettirmek zorundadır. (Dilekçenin ekinde alış faturası örneği, fiş örneği, ruhsatnamenin cihaza ve mükellefe ait bilgilerinin bulunduğu sayfalara ait fotokopiler bulunmalıdır.)

Ödeme kaydedici cihaz alan mükellefler, kullanmak üzere aldıkları her cihaz için ayrı olmak kaydıyla “Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha”yı yukarıda belirtilen **15 günlük** süre içinde bağlı oldukları vergi dairesinden alarak, müşterilerin görebilecekleri bir yere, cihazın üzerine asmalıdır. (Akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihazlar için ödeme kaydedici cihazlara ait levha alma yükümlülüğü bulunmamaktadır.)

LİMİTED ŞİRKETE AİT ŞUBE AÇILMASINA İLİŞKİN İŞLEMLER

Ticaret siciline tescil edilerek tüzel kişilik kazanmış ve vergi dairesinde mükellefiyet kaydı açılmış olan limited şirkete ait şube açılması halinde ilgili vergi dairesi tarafından mükelleften,

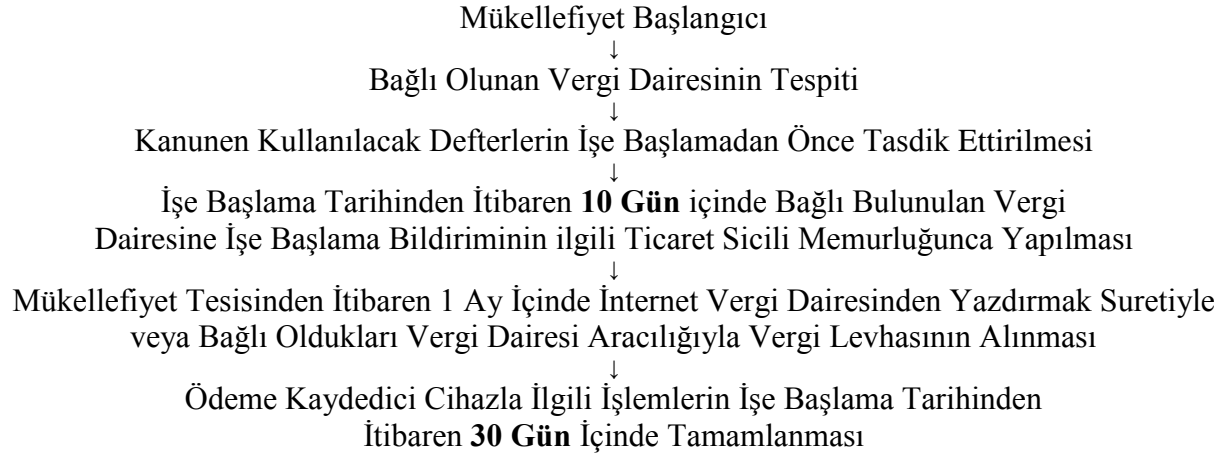
- Şube açılmasına ilişkin bildirim,
- Şube açılmasına ilişkin kararın noter onaylı örneği veya Türkiye Ticaret Sicili

Gazetesinin aslı,

- İşyeri; kiralanmış ise kira kontratının bir örneği, mülkiyeti tüzel kişiliğe ait ise tapu fotokopisi,

Kira kontratı yapılmayan hallerde, mal sahibi ve kiracının kontratın düzenlenmediğini, bedelsiz veya belirlenen bedel üzerinden kiraya verildiğine ilişkin tarafların karşılıklı yazılı irade beyanları aranır.

ŞEKİL-4: LİMİTED ŞİRKETLERİN KURULUŞUNDA VERGİ DAİRESİNDEKİ MÜKELLEFİYET SÜRECİ

LİMİTED ŞİRKET KURULUŞUNDA DAMGA VERGİSİ VE HARÇTAN İSTİSNA DURUMU

Damga vergisinden istisna edilen kağıtların yer aldığı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (16) numaralı fıkrasında, anonim, eshamlı komandit ve limited şirketler ile yatırım fonlarının kuruluşlarına, sermaye artırımlarına ve süre uzatımlarına ilişkin olarak düzenlenen kağıtların damga vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır. 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesi, *"Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler dâhil) bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve bunların teminatları ile geri ödemelerine ilişkin işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır."* hükmüne yer verilmiştir. Limited şirket olarak kurulduğu varsayılan şirketin kuruluşu ile ilgili yapılan işlemler harçtan; bu işlemlere ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

TABLO-7:VERGİ DAİRELERİNDE LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ İŞLEM MALİYETLERİ

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
	İŞE BAŞLAMA BİLDİRİMİ İÇİN (Ticaret sicil Memurlukları tescil için müracaat eden mükelleflerin başvuru evraklarının birer örneğini ilgili vergi dairesine göndermekte ve bu da şirketlerin vergi dairesindeki işe başlama yükümlülüğü yerine getirilmesini sağlamaktadır.)			
1.	Şirket ana sözleşmesinin bir örneği (Ticaret sicil memurluğunca gönderilen “Şirket Kuruluş Dilekçesi ve Bildirim Formu” ekinde yer alması gerekmektedir.)	1- 5345 sayılı Kanun 2- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 3- Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8	–	–
2.	Temsile yetkili olanların şirket unvanıyla noterce düzenlenmiş imza beyannamesinin bir örneği (Ticaret sicil memurluğunca gönderilen “Şirket Kuruluş Dilekçesi ve Bildirim Formu” ekinde yer alması gerekmektedir.)	1- 5345 sayılı Kanun 2- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 3- Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8	–	–
3.	Temsile yetkili olanlar ile ortaklardan hisse nispeti en yüksek beş ortağın arasında yabancı uyruklu gerçek kişi varsa bunların pasaportlarının bir örneği, ortaklar arasında yabancı tüzel kişi varsa ilgili Türk Konsoloslüğundan veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış (apostil	1- 5345 sayılı Kanun 2- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 3- Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8	–	–

	şerhini içeren) ve şirketin kayıtlı bulunduğu sanayi ve/veya ticaret odasınca veya yetkili mahkemelerce tanzim edilmiş faaliyet belgesinin aslının noter onaylı tercümesinin bir örneği (Ticaret sicil memurluğunca gönderilen “Şirket Kuruluş Dilekçesi ve Bildirim Formu” ekinde yer alması gerekmektedir.)			
4.	VERGİ LEVHASI İÇİN			
5.	Boş vergi levhası	Vergi Usul Kanunu 5.M 408,142 ve 272 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 139.M.	–	–
6.	ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ İÇİN			
7.	Ödeme kaydedici cihaz(yazarkasa) [ortalama bir yazar kasa fiyatı esas alınmıştır] *Esas İtibariyle Vergi dairesinden kaynaklanan bir gider değildir. Ancak bu süreçte yazarkasa alınmaksızın ödeme kaydedici cihaz belgesi alınamayacağından bu tabloda gösterilmesinin yararlı olacağı düşünülmüştür.	3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun 1.M 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 127.M Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	350TL*	–
8.	Ödeme kaydedici cihaz dilekçesi	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
9.	Alış faturası örneği, ,	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
10.	Cihaz sicil numarası, Ödeme Kaydedici Cihaz ruhsatnamesinin cihaza ve mükellefe ait bilgilerin bulunduğu sayfa fotokopileri	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M. 62 Seri No.lu Genel Tebliği	–	–
11.	Cihazdan alınan bir fiş örneği	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
12.	Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha (Vergi dairesince düzenlenir.)	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
13.		TOPLAM MALİYET	350,00TL	

TABLO-8: VERGİ DAİRELERİNDE LİMİTED ŞİRKET ŞUBE AÇILIŞ İŞLEMLERİ

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin,Ruhsat,Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanaklarını Ve Mevzuat Madde Numaralarını Yazınız)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi,Harç,Resim, Hizmet Bedeli Vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanaklarını Ve Mevzuat Madde Numaralarını Yazınız. Ayrıca alınan belge bedelinin ne kadarının vergi, harç, resim, hizmet bedeli olduğunu da bu bölümde belirtiniz.)
	İŞE BAŞLAMA BİLDİRİMİ İÇİN			
1.	Şube açılmasına ilişkin bildirim (Mükelleften istenmektedir)	1- 5345 sayılı Kanun 2- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 3- Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8	–	–
2.	Şube açılmasına ilişkin kararın noter onaylı örneği veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin aslı (Mükelleften istenmektedir)	1- 5345 sayılı Kanun 2- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 3- Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8	16,50	1–2011 İlan Yayım Ücreti Tarifesi 2-Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği 5.Madde (Kelime Ücreti 0,25Krş. Kalkınmada öncelikli illerde %10 oranında indirim uygulanmaktadır. Gazete Perakende Satış Fiyatı 1,50TL)
3.	İşyeri; kiralanmış ise kira kontratının bir örneği, mülkiyeti tüzel kişiliğe ait ise tapu fotokopisi, kira kontratı yapılmayan hallerde, mal sahibi ve kiracının kontratın düzenlenmediğini, bedelsiz veya belirlenen bedel üzerinden kiraya verildiğine ilişkin tarafların karşılıklı yazılı irade beyanları(Mükelleften istenmektedir)	1- 5345 sayılı Kanun 2- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 3- Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8	–	–

4.	VERGİ LEVHASI İÇİN			
5.	Boş vergi levhası	Vergi Usul Kanunu 5.M 408 ,142 ve 272 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ,Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 139.M.	–	–
	ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ İÇİN			
1.	Ödeme kaydedici cihaz(yazarkasa) [ortalama bir yazar kasa fiyatı esas alınmıştır] *Esas İtibariyle Vergi dairesinden kaynaklanan bir gider değildir. Ancak bu süreçte yazarkasa alınmaksızın ödeme kaydedici cihaz belgesi alınamayacağından bu tabloda gösterilmesinin yararlı olacağı düşünülmüştür.	3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun 1.M 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 127.M Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	350TL*	–
2.	Ödeme kaydedici cihaz dilekçesi	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
3.	Alış faturası örneği, ,	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
6.	Cihaz sicil numarası, Ödeme Kaydedici Cihaz ruhsatnamesinin cihaza ve mükellefe ait bilgilerin bulunduğu sayfa fotokopileri	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M. 62 Seri No.lu Genel Tebliği	–	–
7.	Cihazdan alınan bir fiş örneği	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
8.	Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Levha (Vergi dairesince düzenlenir.)	Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.	–	–
		TOPLAM MALİYET	366,50-TL	

6.BÖLÜM: BELEDİYELERDE ŞİRKET KURULUŞ VE ŞUBE AÇILIŞ İŞLEMLERİ

Temel Varsayımlarda belirlenen limited şirket; genel ticaret sektöründe faaliyet gösteren, özel vergi uygulamalarına tabi alanlarla iştigal etmeyen, dış ticaret faaliyetleri bulunmayan, önemli ölçüde hava kirliliğine neden olan üretim süreçleri kullanmayan bir şirket olması nedeniyle sıhhi işyeri niteliğine girmektedir.

Sıhhi Müessese

10/08/2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğe göre Sıhhi müessese, Gayrisıhhi müesseseler dışında kalan her türlü işyeridir. Faaliyeti sırasında çevresinde bulunanlara biyolojik, kimyasal, fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden az veya çok zarar veren veya vermesi muhtemel olan ya da doğal kaynakların kirlenmesine sebep olmayan müesseselerdir. Bu tür işletmelerin açılması, insanlardan ve insanların yaşadıkları yerlerden uzak olması şartına bağlı bulunmaz.

Sıhhi Müessese Açma Süreci

Sıhhi Müessese Ruhsatı almadan önce iş yerinizi açacağınız vergi dairesine giderek işe başlama bildiriminde bulunulması ve vergi levhasının mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içinde internet vergi dairesinden yazdırmak suretiyle veya bağlı oldukları vergi dairesi aracılığıyla alınması gerekmektedir. Vergi dairesinden sonra işyeri açacağı meslekte çalışabilmesi için ilgili esnaf sicil ve odasına/ticaret sicil ve odasına giderek kayıt olması gerekmektedir. Bu işlemler tamamlandıktan sonra açılacak iş yeri Belediye ve mücavir alan sınırları içindeyse ilgili ilçe belediyesinin görevli ruhsat birimine başvurulur. Açılacak iş yeri Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlar ile Büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda ise Büyükşehir Belediyesi'nin ruhsat birimine başvurulur. Bu başvuru eksiksiz olarak yapılması halinde aynı gün ruhsat verilebilmektedir. Sıhhi müessese kapsamında değerlendirilen eczaneler, muhasebe büroları, avukatlık büroları, damacana su satış yerleri , ev ve süs hayvan ve yemleri satış yeri gibi işletmeler limited şirket olarak kurulmasına rağmen; kendi bağlı oldukları kurum veya kuruluşlardan çalışma izni aldıktan sonra belediyeler tarafından 2005/9207 karar sayılı Yönetmeliğin 6 ıncı maddesi kapsamında sıhhi müessese ruhsatı verilmektedir. Dolayısıyla bu tür iş yeri açılışında mükellef vergi daire, esnaf odası/ticaret odası kayıtlarından sonra bağlı bulunduğu kurum yada kuruluşlardan çalışma izni alıp daha sonra belediyeler tarafından ruhsatlandırılmaktadır.

SIHHİ MÜESSESELERE İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI VERME

Başvuru formu eksiksiz olarak doldurulmuşsa, ilgiliye en geç başvurusunu izleyen iş günü içerisinde " işyeri açma ve çalışma ruhsatı" verilir. Ancak, ilgilinin beyanına göre düzenlenen ruhsat müktesep hak doğurmaz. Buna göre;

İşyerinin bulunduğu yere göre (belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında) yetkili merci tarafından açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerlerinin, bu konuda yasal yetkili bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına hemen bildirilerek, ruhsat verilmiş tarihini izleyen bir ay içerisinde yukarıda sayılan hükümler çerçevesinde kontrol ettirilmesi gerekir. Bu süre içinde yapılan kontrol sonucu Yönetmelikte öngörülen esaslara aykırı olmadığı saptanan işyerine verilen ruhsat kesinleşir.

Bir ay içerisinde yapılan ilk kontrol ve denetimde Yönetmelikte öngörülen kriterlere aykırı beyan ve durumun saptanması halinde ise, işyerinin mevzuata uygun hale getirilmesi için ilgiliye bir defaya mahsus olmak üzere yedi gün süre verilir. Buna rağmen aykırılığın giderilmediğinin anlaşılması halinde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır ve ilgililer hakkında ayrıca yasal işlem yapılır.

İŞYERİ AÇMA ve ÇALIŞMA RUHSATI ALMAK İÇİN GEREKLİ BELGELER

1. Belediyeden alınıp doldurulacak Sıhhi İşyeri açma ve çalışma ruhsatı Başvuru formu
2. Şahıs için Kimlik Fotokopisi (Şirket için Şirket yetkilisinin Kimlik Fotokopisi)
3. Belediyenin Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınacak Çevre Temizlik Vergi Kaydı
4. İşyerinin bulunduğu vergi dairesinden alınacak Maliye Vergi Levhasının Fotokopisi
5. 1 Adet Fotoğraf
6. İş yeri kira ise Kira Kontratı Fotokopisi
7. İlgili Esnaf Sicil ve oda kaydı /ticaret sicil ve oda kaydı
8. Ticaret Sicil Gazetesi Fotokopisi/Esnaf Sicil Gazetesi Fotokopisi
9. Şirketler için İmza Sirküsü Fotokopisi
10. İşyerinin Tapu Fotokopisi veya yapı Kullanma İzin Belgesi Fotokopisi
11. İtfaiye Raporu ibraz edilmesi gereken iş yeri niteliğinde ise Büyükşehir Belediyesi/il İtfaiye Daire Başkanlığından alınacak İtfaiye Raporu
12. Hafta Tatili izin belgesi(hafta tatillerinde iş yerinin açılmasının istenilmesi halinde)

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 12 ve 13.maddelerine göre; Bir işyerindeki faaliyet türünün veya müstecirin değişmesi Belediye Gelirleri Kanununun uygulanması bakımından yeniden işyeri açma sayılmaktadır. Diğer yasaların işyeri açılışları için koydukları hükümler saklı kalmak koşuluyla belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde yeni bir işyeri açacak olan veya mevcut işyerindeki faaliyet türünü değiştirmek isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerini faaliyete geçirmeden önce belediyeye, işyerine ait bilgileri içeren bir beyanname vermeye ve hesaplanacak harç miktarını ödemeye mecburdurlar. Bu nedenle şube açılışı durumunda ilk iş yeri açılışındaki süreç tekrarlanmaktadır.

TABLO-9: SIHHİ MÜESSESE İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI İŞLEM MALİYETLERİ

Sıra No	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belgenin Yasal Dayanaklarını ve Mevzuat Madde Numaraları)	İSTENİLEN BELGENİN MALİYETİ (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli vb.) TL	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1.	Başvuru Beyan Formu	2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalış. Ruh. Dair. Yön. 6. Madde Başvuru Formu Örnek 1	–	–
2.	Başvuru Alındı Belgesi	2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalış. Ruh. Dair. Yön. 6. Madde	–	–
3.	1 Adet Fotoğraf	2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalış. Ruh. Dair. Yön.	1,00-TL	–
4.	Nüfus Cüzdanı Fotokopisi	2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalış. Ruh. Dair. Yön.	0,25-TL	–
5.	Vergi Levhası Fotokopisi	213 sayılı Vergi Usul Kanunu	0,20-TL	–
6.	Tapu veya Tapunun Fotokopisi İşyeri kira ise Kira Kontratı/Kira Kontratı Fotokopisi	2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalış. Ruh. Dair. Yön. başvuru formu Örnek 1 6. M.	0,50-TL	–
7.	Yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi Veya bu belgelerin fotokopileri	3194 sayılı İmar Kanunu 1874.M İşyeri Açma ve çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik 5.M c) ve başvuru formu Örnek 1 16. M	0,25-TL	–
8.	Bağlı Olduğu Odadan, Oda Kayıt Veya Faaliyet Belgesi	6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu İşyeri Açma ve çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik başvuru formu Örnek 1 14. M.	6,80TL	2011 Yılı Harç Tarifesi

9.	İmza Sirküleri/Beyannamesi	6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu 505.M	29TL	1–2011 Yılı Harç Tarifesi 2–2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi
10.	Portör Muayene Kartları (Gıda satışı yapan yerlerden)	1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu 126. Madde	–	–
11.	Yangın Tüpü Faturası	3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun 4. Madde	–	–
12.	İtfaiye Raporu (Gerekli Yerler İçin)	3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun 4. Madde İşyeri Açma ve çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik 5. M. g)	–	–
13.	İşyeri Açma Harcı	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 82. Madde	50-TL (ortalama 50 m ² lik bir işyeri olduğu varsayılarak hesaplanmıştır.) m ² başına 1 TL, 5000 m ² ye kadar alınabilir.	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 82. Madde 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 10.M
14.	Muayene Ruhsat Harcı	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 81. Madde	80-TL (ortalama 50 m ² lik bir işyeri olduğu varsayılarak hesaplanmıştır.) 1) 50 m ² ye kadar 80 TL 2) 51-150 m ² 150 TL 3) 151-300 m ² 200 TL 4) 301-450 m ² 220 TL 5) 451-600 m ² 300 TL 6) 600 m ² üstü için m ² başına 1 TL	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 81. Madde 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 14 ve 15.M
15.	Basılı Evrak Bedeli	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu	35 TL	2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 4.M

16.	Hafta tatili izin belgesi (Hafta Tatil Harcının Ödendiğine Dair Makbuz/Dekontun Verilmesi Halinde Belediyece Düzenlenir.)	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 58 ve 60. Madde 394 sayılı Hafta Sonu Tatili Hakkındaki Kanun 8.M.	150-TL 1) içkisiz Lokanta (0-50 m²): 250 TL 2) içkisiz Lokanta 50 m² üstü:375 TL 3) Pastane (0-50 m²): 260 TL 4) Pastane (50 m² üstü): 280 TL 5) Market 151-500 m²: 650 TL 6) Market 500 m² üstü: 1000 TL 7) Diğer İşyerleri: 150 TL	Ocak 2011 Ayı Meclis Kararı
17.	Çevre ve Temizlik Vergi Ödendiğine Dair Makbuz	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Mükerrer 44. Madde	53-TL 3 İşçiye Kadar 53TL 4-9 İşçi161-TL 10-49 İşçi 300TL 50-99 İşçi 500TL	2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Mükerrer 44. Madde
18.		TOPLAM MALİYET	406-TL	

7.BÖLÜM: SONUÇ VE GENEL DEĞERLENDİRME

Yukarıdaki bölümlerde şirket kurma ve şube açma işlemlerinin her kurum/kurulmuşlardaki süreçleri ortaya konulmuştur. Buradaki maliyetler bir araya getirildiğinde şirket kuruluş ve şube açılışına ilişkin maliyet durumu şu şekilde olmaktadır.

Şirket Kuruluşu İçin

❖ *Noterlik Maliyetleri*

Ana Sözleşme Tasdiki, Defter Onayı(5 Defter),İmza Beyannamesi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. Türkiye Noterler Birliğince(TNB) bildirilen bu maliyetlerin toplamı **748,82 TL**'dir.

❖ *Ticaret Sicil ve Oda Kayıt Maliyetleri*

Belge ve Kayıt İşlemi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. TOBB'un belirttiği tabloda bu maliyetlerin toplamı **302,50 TL**'dir.

❖ *Vergi Dairesi Maliyetleri*

Belge ve Kayıt İşlemi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca düzenlenen tabloda bu maliyetlerin toplamı **350TL**'dir.Ancak bu Esas İtibariyle Vergi dairesinden kaynaklanan bir gider değildir. Ancak bu süreçte yazarkasa alınmaksızın ödeme kaydedici cihaz belgesi alınamayacağından bu bedelin gösterilmesinin yararlı olacağı düşünüldüğü için bu bölümde gösterilmiştir. Dolayısıyla şirket kuruluşunda vergi dairesinde önemli bir maliyet bulunmamaktadır.

❖ *Belediye İşyeri Açma Maliyetleri*

Belge ve Ruhsat İşlemi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. TBB'nin düzenlenen tabloya göre bu maliyetlerin toplamı **406,00 TL**'dir.

❖ *Rekabet Kurumu Maliyeti*

Şirket sermayesinin on binde dördünün Rekabet Kurumunun hesabına yatırılması gerekmektedir. Bu maliyet yaklaşık olarak **64,50 TL**'dir.

ŞİRKET KURULUŞU İÇİN TOPLAM MALİYET: 1.871,82 TL'DİR.

Şube Açılışı İçin

❖ *Noterlik Maliyetleri*

Şube açılış kararının ve şube temsilcisine ait imzanın noter tasdiki temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. TOBB'un belirttiği tabloda bu maliyetlerin toplamı **100 TL**'dir. (TNB'ce şube açılışına ilişkin tablo hazırlanmamıştır.)

❖ *Ticaret Sicil ve Oda Kayıt Maliyetleri*

Belge ve Kayıt İşlemi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. TOBB'un belirttiği tabloda bu maliyetlerin toplamı **1.946,20 TL**'dir. Dolayısıyla şube açılışında şirket kuruluşuna göre daha fazla bir maliyet söz konusudur.

❖ ***Vergi Dairesi Maliyetleri***

Belge ve Kayıt İşlemi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca düzenlenen tabloda bu maliyetlerin toplamı **366,50**'dir. Ancak bu bedelin 350 TL Esas İtibariyle Vergi dairesinden kaynaklanan bir gider değildir. Ancak bu süreçte yazarkasa alınmaksızın ödeme kaydedici cihaz belgesi alınamayacağından bu bedelin gösterilmesinin yararlı olacağı düşünüldüğü için bu bölümde gösterilmiştir. Dolayısıyla şirket kuruluşunda olduğu gibi şube açılışında vergi dairesinde önemli bir maliyet bulunmamaktadır.

❖ ***Belediye İşyeri Açma Maliyetleri***

Belge ve Ruhsat İşlemi temel maliyet kalemlerini oluşturmaktadır. TBB'nin düzenlenen tabloda bu maliyetlerin toplamı **406,00 TL**'dir.

ŞUBE AÇILIŞI İÇİN TOPLAM MALİYET: 2.818,70 TL'DİR.

LİMİTED ŞİRKET KURULUŞ MALİYETLERİ			
SIRA NO	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MALİYET (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1	ŞİRKET ANA SÖZLEŞMESİ		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 505. Madde
	HARÇ + DAMGA VERGİSİ DEĞERLİ KÂĞIT (1 NÜSHA 10 ADET) KATMA DEĞER VERGİSİ	İSTİSNA 270,00 TL 34,10 TL	488 Sayılı Damga vergisi Kanunu 9.M 492 Sayılı Harçlar Kanunu 123.M Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği K.D.V.Genel Tebliği (kaynak TNB)
	NOTER ÜCRETİ	74,25 TL	Noterlik Kanunu 112 ve 113. Madde Noterlik Ücret Tarifesi 8. Maddesi (kaynak TNB)
	KARŞILAŞTIRMA ÜCRETİ	115,20 TL	Noterlik Kanunu 112 ve 113. Madde Noterlik Ücret Tarifesi 5. Maddesi (kaynak TNB)
		TOPLAM: 493,55 TL	
2	ŞİRKET DEFTER ONAYI ÜCRETİ 100 SAYFA		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu.70 ve devamı Vergi Usul Kanunu 220 ve devamı
	HARÇ DEĞERLİ KAĞIT KATMA DEĞER VERGİSİ	23,30 TL 00,00 TL 3,50 TL	Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği K.DV.Genel Tebliği 1. Madde (kaynak TNB)
	NOTER ÜCRETİ	6,99 TL	Noterlik Ücret Tarifesi 1.Maddesi (kaynak TNB)
	YAZI ÜCRETİ	11,52 TL	Noterlik Ücret Tarifesi 3 Maddesi (kaynak TNB)
		TOPLAM: 226,55 TL (45,31 TL X 5 DEFTER)	
3	ŞİRKET TEMSİLCİLERİNİN İMZA BEYANI		6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 42.Madde
	HARÇ DEĞERLİ KAĞIT KATMA DEĞER VERGİSİ	İSTİSNA 16,02 TL 1,94 TL	492 Sayılı Harçlar Kanunu 123. Madde Değerli Kağıtlar Kanunu K.DV.Genel Tebliği 1. Madde (kaynak TNB)
	NOTER ÜCRETİ	2,12 TL	Noterlik Kanunu + Noterlik Ücret Tarifesi 1.Maddesi(kaynak TNB)
	YAZI ÜCRETİ	8,64 TL	Noterlik Kanunu + Noterlik Ücret Tarifesi 3.Maddesi(kaynak TNB)
		TOPLAM: 28,72 TL	

4	Şirket Ana Sözleşmesinde Yer Alan Sermaye Tutarının On Binde Dördünün Rekabet Kurumuna Ödenmesi	64,50 TL	4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun 39. Madde
5	Ticaret Sicili Kayıt Ücreti	130 TL	1–5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu 26. Madde t Bendi (kaynak TOBB)
6	Oda Kayıt Ücreti	150 TL	5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu 9. Madde ve 24. Madde (kaynak TOBB)
7	Türkiye Sicil Gazetesi Komitesi Tarafından Belirlenen Gazete İlan Yayım Ücreti	22,50 TL (ortalama 60 kelime+ 5 adet gazete alındığı varsayımıyla hesaplanmıştır)	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 37.Madde 1–2011 İlan Yayım Ücreti Tarifesi 2-Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği 5.Madde (Kelime Ücreti 0,25Krş. Kalkınmada öncelikli illerde %10 indirim uygulanmaktadır. Gazete Satış Fiyatı 1,50TL) (kaynak TOBB)
8	Ödeme Kaydedici Cihaz [ortalama bir yazar kasa fiyatı esas alınmıştır]	350 TL	3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun 1.M 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 127.M Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.
9	Sihhi Müessese İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı İşlem Maliyetleri	406 TL	2011 Yılı Harç Tarifesi 2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 81. ve 82. Madde 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 4., 10., 14. ve 15. Madde 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Mükerrer 44. Madde Ocak 2011 Ayı Meclis Kararı (kaynak TBB)
GENEL TOPLAM		1.871,82 TL	

LİMİTED ŞİRKET ŞUBE AÇILIŞ MALİYETLERİ

SIRA NO	İSTENİLEN/DÜZENLENEN BELGELER (Her Türlü İzin, Ruhsat, Belirli Belge/Belgelerin Fotokopisi ve Onaylı Örnekleri vs. gibi tüm belgeler)	MALİYET (Vergi, Harç, Resim, Hizmet Bedeli Vb.)	MEVZUAT DAYANAĞI (İstenilen Belge İçin Talep Edilen Bedelin Yasal Dayanakları Ve Mevzuat Madde Numaraları)
1	Şube Açılış Kararının Ve Şube Temsilcisine Ait İmzanın Noter Tasdiki	100 TL	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 42. Madde 2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi 2011 Yılı Harç Tarifesi (kaynak TOBB)
		TOPLAM: 100 TL	
2	Şubenin Ve Şubeye Ait Ticaret Unvanının Kayıt Harcı (Ticaret Sicili Harcı)	879,60 TL	213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 220. Madde 2011 Yılı Harç Tarifesi (kaynak TOBB)
3	Şubeyi Temsile Yetkili Kişinin Kayıt Harcı(Ticaret Sicili Harcı)	214,10 TL	213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 220. Madde 2011 Yılı Harç Tarifesi (kaynak TOBB)
4	Şubenin Bağlı Olduğu Şirket Merkezinin Sicile Geçirilmiş Olan Bütün Vakaları (Tic. Sicili Harcı)	Belge Başına 6,80TL Ortalama Maliyet 680,00TL	Ticaret Sicil Tüzüğü 54. Madde a Bendi 2011 Yılı Harç Tarifesi (kaynak TOBB)
5	Oda Kayıt Ücreti	150 TL	5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu 9. Madde ve 24. Madde (kaynak TOBB)
6	Türkiye Sicil Gazetesi Komitesi Tarafından Belirlenen Gazete İlan Yayım Ücreti	22,50 TL (ortalama 60 kelime+ 5 adet gazete alındığı varsayımıyla hesaplanmıştır)	6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu 37.Madde 1-2011 İlan Yayım Ücreti Tarifesi 2-Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği 5.Madde (Kelime Ücreti 0,25Krş. Kalkınmada öncelikli illerde %10 indirim uygulanmaktadır. Gazete Satış Fiyatı 1,50TL (kaynak TOBB)
7	Ödeme Kaydedici Cihaz [ortalama bir yazar kasa fiyatı esas alınmıştır]	350 TL	3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun 1.M 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu 127.M Vergi Dairesi İşlem Yönergesi 134. ve 135.M.

8	Şube açılmasına ilişkin kararın noter onaylı örneği veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin aslı (Mükelleften istenmektedir)	16,50 TL	5345 sayılı Kanun 213 sayılı Vergi Usul Kanunu Md:153-168 Vergi Daireleri İşlem Yönergesi Md:7-8 2011 İlan Yayım Ücreti Tarifesi Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Yönetmeliği 5.Madde (Kelime Ücreti 0,25Krş. Kalkınmada öncelikli illerde %10 indirim uygulanmaktadır. Gazete Satış Fiyatı 1,50TL)
9	Sihhi Müessese İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı İşlem Maliyetleri	406 TL	2011 Yılı Harç Tarifesi 2011 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu 81. ve 82. Madde 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik 4., 10., 14. ve 15. Madde 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu Mükerrer 44. Madde Ocak 2011 Ayı Meclis Kararı (kaynak TBB)
	GENEL TOPLAM	2.818,70 TL	

Sonuç olarak ülkemizde şirket kuruluşu ve şube açılış süreci incelendiğinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1- Noterlerde yapılan şirket kuruluş ve şube açılış işlemleri; ana sözleşmenin tasdiki, imza beyannamesi/sirküleri ve defterlerin tasdikidir. 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu 9.Madde ve 492 Sayılı Harçlar Kanunu 123.Maddesi gereği ana sözleşme tasdikini ve imza beyannamesini harçtan muaf tutulmuştur. Ancak bu işlemler, Değerli Kâğıtlar Kanunu ve Katma Değer Kanununa tabidirler. Defterlerin tasdiki(onayı) ise harca tabidir. Dolayısıyla Değerli Kâğıtlar Kanunu ve Katma Değer Kanununda bu duruma ilişkin muafiyet/indirim yapılması ve defter onaylarının da harçtan muaf tutulması/belirli oranda indirim yapılması şirket kuruluş ve şube açılış maliyetlerini düşürmede yararlı olacaktır. Bu nedenle söz konusu mevzuatlarda düzenleme yapılmalıdır. Ayrıca verilen bilgiler doğrultusunda yapılan incelemede Noterlerde oluşan maliyetlerin yaklaşık olarak % 60 devlet vergi ve harçları oluştururken % 40'ını noterlerin aldığı ücret giderlerinden oluştuğu tespit edilmiştir. Bu noktada diğer bir çözüm ise şirket kurulurken ana sözleşme, imza beyannamesi ve defter onayı için alınan ücret bedellerinin 2 veya 3 taksitle/kredi kartıyla ödenme imkânının getirilmesi ya da belirli sayıda alınacak (3 veya 5) Ana Sözleşme ve imza beyannamesi belge suretlerinden bedel alınmaması yoluyla şirket kuruluş ve şube açılış maliyetinin azaltılması sağlanabilir. Ancak bu durum Noterlik kanunun 50,114,115,118.Maddelerine göre noterlik işleminin gerektirdiği gideri ilgisinden Maliye Bakanlığınca bastırılacak seri numaralı özel makbuzla alınacağını belirtmekte ve harç, damga, değerli kâğıtlar bedelinin onbeşer günlük dönemleri takip eden 7 iş günü içinde ilgili dairelere yatırılacağı için ücretlerden herhangi bir indirim yapma yasağı olduğu TNB'ce belirtilmektedir.

2- Ticaret Sicili ve Ticaret Odasına verilen ya da Ticaret Sicili ve Ticaret Odasınca düzenlenen belgeler şirket için daha sonraki süreçler için de gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu belgelerin (Ana Sözleşme, İmza Sirküleri, Oda kayıt belgesi, Ticaret Sicil Gazetesi vb.) ilgili kurumlara bir örneğinin gönderilmesi sağlanmalı ve şirketler bu belgeleri almak için yeniden sicile veya ticaret odasına gitmek zorunda bırakılmamalıdır. Nitekim Ticaret Sicil Memurları ilgili vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna söz konusu bildirimleri yapmaktadır. Ancak şirketin kurulduğu/şubenin açıldığı yerdeki belediyelere bu bildirim yapılmamaktadır. Belediyeler ile Ticaret Sicil ve Ticaret Odaları arasında bu belgelerin alış verişi sağlayacak elektronik bir sistem kurulmalıdır. Bu alış verişi sağlanması mevzuata eklenerek pekiştirilmelidir.

3- 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 24. Maddesine göre Ticaret Sicili hizmetleri için alınan hizmet bedeli ve aynı Kanunun 26. Maddesine göre Ticaret odalarına ödenen kayıt ücretleri de şirket kuruluşunda ve şube açılışında

maliyetleri arttırmaktadır. Bu maliyet kalemlerinin şirket kuruluşunda ve şube açılışında hiç alınmaması veya daha az alınması gerekmektedir

4-Ticaret Sicil Memurlukları tescil için müracaat eden mükelleflerin başvuru evraklarının birer örneğini ilgili vergi dairesine göndermekte ve bu da şirketlerin vergi dairesindeki işe başlama yükümlülüğü yerine getirilmesini sağlamaktadır. İşe başlama bildirimi dışında; vergi dairesinde, vergi levhası ile ödeme kaydedici cihaz levhası alınması işlemleri kalmakta ve bu işlemler (şirketin yazarkasa alması dışında) önemli bir idari ve mali yük oluşturmamaktadır.

5- Belediyelerde şirket kuruluşu ve şube açılışında herhangi bir ayırım yapılmamakta her ikisi de işyeri olarak nitelendirilmekte ve işyeri açma ruhsatı verilmektedir. Dolayısıyla aynı belediye sınırları içerisinde şube açılması durumunda aynı evraklar yeniden istenmektedir. Bu durumda maliyetleri arttırmaktadır. Şube açılması durumunda söz konusu maliyetlerin azaltılması için mevzuatta şube ile ilgili düzenlemeler yapılmalıdır. Belediyelerin kendisinde yer alan belgeler, şirketlerden istenilmemeli ve belediyeler kendi birimlerinden söz konusu belgeleri temin etmelidir.

6- Şirket kuruluş ve şube açılış sürecinde istenilen belgelerin çokluğu da bürokrasiye neden olmaktadır. Noterler, Ticaret Sicil Memurlukları, Ticaret ve Sanayi Odaları, Vergi Daireleri, Sosyal Güvenlik Kurumu ve belediyeler arasında eşgüdümlü bir elektronik sistem kurulmalıdır. Bu sistem şirketlerden istenilen belge sayısını azaltacaktır. Bu sistemin kurulması yönünde Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca Merkezi Sicil kayıt Sistemini (MERSİS) oluşturmuştur. MERSİS Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca pilot uygulamaları yapılmıştır. MERSİS'e ticaret sicillerinin entegrasyonu halen devam etmektedir. MERSİS projesinin tamamlanarak şirket kuruluşuyla ilgili diğer kurumların sisteme dâhil edilmesiyle bu sorunun çözülmesi sağlanmalıdır. Bu proje ile bağlantılı olarak, halen noterlikte yapılan işlemlerden bir kısmının sicil memuru önünde yapılabilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca 31/07/2009 Tarihli 27305 Sayılı Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Esas ve Usuller Hakkındaki Yönetmeliğe uyumun sağlanmasıyla süreçte yer alan kurumların mükerrer veya gereksiz belge istenilmesinin önüne geçilmelidir.

7- Noterlik işlemleriyle ilgili olarak; işlem envanterinin çıkarılması ve işlemlerin standartlaştırılması, “Merkezi Noterlik Yevmiye Sicili” kurulması, işlemlerin bilgi işlem ortamında merkezi sicil üzerinden yapılması, işlemin ilgili kurum/kuruluşlarca on-line görülebilmesine imkân sağlanması, işlem sayısını azaltacağı gibi katlanılan maliyetleri de azaltacaktır. “Merkezi Noterlik Yevmiye Sicili” projesi ile işlem envanteri oluşturulacak, işlemler standartlaştırılacak ve işlemlerin standartlaştırılmasıyla hizmet tarifesinin maktu olarak belirlenmesi sağlanacaktır. İşlemlerin ilgili kurumlarca on-line olarak görülebilmesiyle “suret” yada “kopya” çıkartılması uygulamasına son verilecektir.

8- 492 sayılı Harçlar Kanunu’nun 123 üncü maddesi, anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev’i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemlerin harçtan muaf olduğunu hüküm altına almaktadır. Bu çerçevede, “şirket kuruluşu işlemi” kapsamında yer aldığı değerlendirilen “ticari defterlerin onaylanması” işlemlerinin de harçtan muaf olması gerektiği düşünülmektedir. Bu yönde bir düzenlemenin, yasal dayanağı bulunmasına karşın (6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, madde 69/1, 6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu, madde 64/3) uygulamaya geçirilemeyen “şirket kuruluşu aşamasında ticari defterlerin ticaret sicil memurlukları tarafından onaylanması” prosedürünün hayata geçirilmesini de kolaylaştıracağı değerlendirilmektedir.

9- Şirket kuruluşu sürecinde belirli belgelerin (örneğin şirket ana sözleşmesi, Ticareti Sicil Gazetesi), ilgili kurum ve kuruluşlara çeşitli kereler sunulduğu tespit edilmektedir. Ayrıca ilgili kurumların, görev ve faaliyet alanlarını ilgilendirmeyen belgeler de talep ettikleri görülmektedir (Örneğin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusu kapsamında belediye; ticaret sicili kaydını, oda kaydını, vergi kaydını talep etmektedir). Bu çerçevede, şirket ve şube kuruluşu sürecinde ilgili kurum ve kuruluşlara sunulan başvuru belgelerin yerindelik ve temin edilebilecek kaynak açısından gözden geçirilmesi; alınmasında bir yarar bulunmayan başvuru belgelerinin belge listesinden çıkartılmasının, kamu kurumları arasında bilgi paylaşımı veya teknolojik olanakların kullanılması suretiyle elde edilebilecek belgelerin de yatırımcıdan istenmemesinin sağlanması gerekmektedir.

10- 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu’na ekli Tablo uyarınca “noter kağıtları” değerli kağıt kabul edilmekte; bu çerçevede, şirket kuruluşu aşamasında noterler tarafından düzenlenen veya onaylanan kağıtlardan “değerli kağıt bedeli” alınmaktadır. Şirket kuruluşu sürecinde noterler tarafından düzenlenen veya onaylanan kâğıtlardan “değerli kağıt bedeli”nin alınmamasına yönelik bir düzenleme yapılmasının, şirket kuruluşu sürecinin maliyetini azaltıcı bir unsur olacağı değerlendirilmektedir.

11- 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 279 ve 505 inci maddeleri uyarınca, anonim ve limited şirketlerin ana sözleşmesinin yazılı şekilde yapılması ve bütün kurucuların imzalarının noterce tasdik edilmiş bulunması şarttır. Görüldüğü üzere 6762 sayılı Kanun, sadece “kurucuların imzalarının onaylanması”ndan bahsetmektedir. 1512 sayılı Noterlik Kanunu’nun 90 ıncı maddesinin birinci fıkrası da “Hukuki işlemlerin altındaki imzanın onaylanması imzayı atan şahsa ait olduğunun bir şerhle belgelendirilmesi şeklinde yapılır.” hükmünü içermektedir. Bu çerçevede, şirket ana sözleşmelerindeki imzaların noter tarafından onaylanması kapsamında, şirket ana sözleşmesinin sayfa sayısı üzerinden noter ücreti alınmasının yerinde olmadığı değerlendirilmekte; imza onaylarından maktu bir ücret alınması gerektiği düşünülmektedir. (Türk Ticaret Kanunu 34. Md. ve Ticaret Sicili Tüzüğü 28. Md. çerçevesinde şirket ana

sözleşmesinin hukuka uygunluğunun denetimi, ticaret sicil memurlarının sorumluluğunda bulunmaktadır). Uygulamanın bu yönde geliştirilmesi, ana sözleşme nüshalarının karşılaştırılmasından alınan “karşılaştırma ücreti”nin de alınmaması sonucunu doğuracağından, şirket kuruluşu sürecinin maliyetinin azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

12- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı için tahsil edilen ücret yapılan işin niteliği itibariyle çok ciddi bir tutara tekabül etmektedir. Bu tutarın da makul bir seviyeye çekilmesi gerekmektedir.

13- Mersin'de yapılan pilot uygulama ile şirket ana sözleşmelerinin noterliklerde tasdik edilmesi ile birlikte internet ortamında anında ilgili Ticaret Sicil Müdürlüğüne bildirilerek zaman ve iş gücü tasarrufu sağlandığı gözlenmiştir. Bu uygulamanın zamanla diğer illerde de yaygınlaştırılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- 1930 Tarihli 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
- 1956 Tarihli 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
- 1957 Tarihli 9530 Sayılı Ticaret Sicili Tüzüğü
- 1957 Tarihli 9511 Sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Nizamnamesi
- 1961 Tarihli 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
- 1964 Tarihli 488 Sayılı Damga vergisi Kanunu
- 1964 Tarihli 492 Sayılı Harçlar Kanunu
- 1972 Tarihli 1512 Sayılı Noterlik Kanunu
- 1981 Tarihli 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 1981 Tarihli 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
- 1985 Tarihli 3194 Sayılı İmar Kanunu
- 1989 Tarihli 3572 Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun
- 1994 Tarihli 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun
- 2004 Tarihli 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanunu
- 2004 Tarihli 25548 Sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Yönetmeliği
- 2005 Tarihli 9207 Sayılı İşyeri Açma ve çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik
- 2005 Tarihli 25934 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Oda Muamelat Yönetmeliği
- Vergi Dairesi İşlem Yönergesi
- Dünya bankası 2011 Doing Business Raporu
- e-Noterlik Hizmetleri Fizibilite Raporu, Türkiye Noterler Birliği, Aralık 2009
- Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde İşe Başlama-İş Bırakma Rehberi, GİB,2007
- Maliye Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Belediyeler Birliği Tarafından Gönderilen Şirket Kuruluş ve Şube Açılış Maliyet Tabloları ve Açıklamaları
- Şirket İşlemleri Teknik Komitesi Üyelerinden Alınan Görüş/Öneri ve Düzeltme Yazıları